

**JAARVERSLAG COMMISSIE
TOELATINGSONDERZOEK 21+,
ONDERZOEK NT2 EN ONDERZOEK
DEFICIËNTIE**

**DIENST ONDERWIJS &
ONTWIKKELING**

STUDIEJAAR 2019-2020

Instituut

Naam voorzitter CTO

Datum

Status

Dienst Onderwijs & Ontwikkeling

Chris Pleisner

22 januari 2021

Concept

VERSIEBEHEER

Versienummer	Status en wijzigingen	Datum
2020.1	Concept – voor feedback voorgelegd	30-11-2020
2021.2	Concept – verwerken feedback + laatste cijfers toevoegen	5-1-2021

INHOUDSOPGAVE

1.	Voorwoord	5
2.	Faciliteiten, samenstelling en werkwijze examencommissie	6
2.1.	Faciliteiten van examencommissieleden en vergaderingen	6
2.2.	Samenstelling examencommissie	6
2.3.	Overleg met directie inzake de faciliteiten en uitkomst	7
2.4.	Mogelijkheid om onafhankelijk te functioneren	7
2.5.	Trends en/of aandachtspunten	7
3.	Borgen kwaliteit van tentamens	8
3.1.	Verrichte activiteiten door examencommissie om kwaliteit van toetsen te borgen	8
3.2.	Verrichte activiteiten door toetscommissie om kwaliteit van toetsen te borgen	8
3.3.	Oordeel examencommissie over borgende activiteiten toetscommissie	9
3.4.	Uitgebrachte adviezen en opvolging	9
3.5.	Trends en/of aandachtspunten	7
4.	Onderzoek naar gerealiseerde leerresultaten (voorheen eindkwalificaties)	8
4.1.	Werkwijze en bevindingen examencommissie bij toetsen eindkwalificaties zoals beschreven in de OER	8
4.2.	Externe validering	8
4.3.	Uitgebrachte adviezen en opvolging	8
4.4.	Trends en/of aandachtspunten	8
5.	Richtlijnen en aanwijzingen om uitslagen tentamens te beoordelen en vast te stellen	11
5.1.	Afgegeven richtlijnen en aanwijzingen	11
5.2.	Uitkomsten/bevindingen bij de toepassing van die richtlijnen	11
5.3.	Trends en/of aandachtspunten	9
6.	Vrijstellingenbeleid	12
6.1.	Aantal vrijstellingen	12
6.2.	Trends en/of aandachtspunten	12
7.	Gevolgde deskundigheidsbevordering/scholing	13
7.1.	Aard en omvang van de activiteiten (collectief en individueel)	13
7.2.	Deskundigheid inzake beoordelen toetskwaliteit (SKE/BKE-certificaten)	13
7.3.	Trends en/of aandachtspunten	14
8.	Aanwijzing examinatoren	15
8.1.	Benoemingsprocedure en profielschetsen	15
8.2.	Benoeming 'externe' examinatoren	15
8.3.	Trends en/of aandachtspunten.	15
9.	Betrokkenheid bij accreditaties	13
9.1.	Aard van betrokkenheid	13
9.2.	Effecten van betrokkenheid	13

10. Betrokkenheid bij nieuwe onderwijsactiviteiten	16
10.1. Aard van betrokkenheid	16
10.2. Effecten van betrokkenheid	16
11. Beoordeling van programma's KiesOpMaat	15
11.1. Ervaringen bij aanvragen van individuele studenten	15
11.2. Ervaringen bij verzoeken om toestemming minors bij andere instellingen	15
12. Verstrekte getuigschriften	17
12.1. Aantal verstrekte getuigschriften	17
12.2. Trends en/of aandachtspunten	17
13. Fraude en preventie	18
13.1. Geconstateerde fraude en onregelmatigheden bij toetsen	18
13.2. Praktijken op het gebied van fraude door studenten	17
13.3. Sancties en preventiemaatregelen n.a.v. fraude door studenten	18
13.4. Praktijken op het gebied van fraude door examinatoren	19
13.5. Sancties en preventiemaatregelen n.a.v. fraude door examinatoren	19
13.6. Trends en/of aandachtspunten	20
14. Toetsgerelateerde klachten	21
14.1. Aantal toetsgerelateerde klachten en aantal gegrond	21
14.2. Trends en/of aandachtspunten	21
15. Hoorzittingen examencommissie	22
15.1. Aantal hoorzittingen	19
15.2. Trends en/of aandachtspunten	19
16. Aantal beroepszaken CBE	23
16.1. Aantal beroepszaken bij CBE hoorzittingen en aantal gegrond	20
16.2. Trends en/of aandachtspunten	20
17. Overige aangelegenheden	24
18. Bijlagen	22
18.1. Kwantitatieve gegevens	23
18.2. Mandaten aan de toetscommissie(s) met bijgewerkte P&C-cyclus	24

1. Voorwoord

Dit is de eerste keer dat het jaarverslag van de Commissie Toelatingsexamens 21+, Onderzoek Nt2 en Onderzoek deficiëntie (CTO) gepubliceerd wordt. Een nadere kennismaking is in dit voorwoord dus op zijn plaats. De commissie is, zoals de wet voorschrijft, ingesteld door het College van Bestuur om de geschiktheid te beoordelen van aanmelders die niet in het bezit zijn van het juiste diploma (Zie artikel 1.3 van het Reglement inschrijfproces voor bacheloropleidingen en associate degree-opleidingen: Inschrijving 2021-2022). Elk jaar worden de leden benoemd door de directeur van de dienst Onderwijs & Ontwikkeling, die deze taak heeft gemandateerd aan de manager van de afdeling Taal & Toelating. Dit is de afdeling die verantwoordelijk is voor het maken en afnemen van de toelatingsexamens. Veel van de taken van de CTO lijken op die van een examencommissie, dus hanteert de CTO, waar mogelijk, dezelfde handelswijze.

In dit jaarverslag vindt u de verantwoording van de uitvoering van de werkzaamheden van de CTO in het afgelopen jaar. Omdat de afdeling Taal & Toelating, waar de CTO onderdeel van is, zich richt op de toetsing voor de poort, ziet de opzet ervan er iets anders uit dan u wellicht gewend bent. De hoofdstukken die niet op ons van toepassing zijn, zijn weggelaten. In plaats daarvan is een hoofdstuk over klachten, verzoeken en bezwaren toegevoegd. Ik wens u veel leesplezier.

2. Faciliteiten, samenstelling en werkwijze CTO

2.1. Faciliteiten van commissieleden en vergaderingen

De beschikbare tijd die de leden van het CTO hebben voor de werkzaamheden wordt uitgedrukt in uren per jaar. Een groot deel van deze tijd gaat op aan de plenaire vergaderingen. Per jaar worden er 15 bijeenkomsten vooraf ingepland (De eerste 9 maanden 1x en 2x in de laatste 3 maanden van het jaar), meestal op dinsdag omdat dit de dag is dat alle leden werken. Vanwege de piekbelasting met betrekking tot het behandelen van casussen zijn er in de maand augustus en begin september 3 extra overleggen gepland. Er was voor deze overleggen een uur ingepland en ze dienden alleen ter afhandeling van casussen. Dit droeg eraan bij dat kandidaten zo snel mogelijk aan hun opleiding konden beginnen. De overgang naar digitaal vergaderen is soepel verlopen. De vergaderingen via Teams lopen goed. Er is wel behoefte aan korter vergaderen als het online moet. Uit de evaluatie aan het einde van het jaar blijkt dat de leden de tijd voor de werkzaamheden voor de CTO voldoende vinden. Bij een kleine aanstelling zijn de werkzaamheden wel lastiger in te plannen. In de tabel hieronder wordt het aantal uren gespecificeerd dat opgenomen is in de taakbelasting van de leden.

Leden CTO	Lid sinds	Fte Taal & Toelating	Aantal uren per jaar voor CTO
Trudy Askes	oktober 2017	0,7	48
Erlijn Boersma	oktober 2014	1	48
Evelyne van der Neut	oktober 2017	0,9	48
Chris Pleisner	oktober 2018 en voorzitter sinds 2018	0,8, sinds maart 0,7	64
Diana van der Lugt	oktober 2012 en (plv.) secretaris sinds 2017	0,8	71
Kirsten Engels	Assistent-secretaris sinds oktober 2016	0,6	48

2.2. Samenstelling CTO

De CTO bestaat uit 5 leden die allen werkzaam zijn voor de afdeling Taal & Toelating, onderdeel van de dienst Onderwijs & Ontwikkeling (O&O). 4 van de leden zijn taaldocent, 1 lid is beleidsmedewerker/jurist. De CTO maakt (nog) geen gebruik van een extern lid. Op dit moment wordt onderzoek gedaan of er bij andere hogescholen vergelijkbare commissies bestaan en of het mogelijk is om 'externe' leden uit te wisselen.

De leden van de CTO worden ondersteund door een assistent-secretaris. Zij is medewerker van het bedrijfsbureau van de afdeling Taal & Toelating. In de tabel hierboven wordt per commissielid de datum van toetreding tot de CTO vermeld:

2.3. Overleg met directie inzake de faciliteiten en uitkomst

De CTO legt rechtsreeks verantwoording af aan de manager van de afdeling Taal & Toelating. Hij is de intermediair tussen de commissie en de directeur van de dienst Onderwijs & Ontwikkeling. De voorzitter van de CTO heeft in het afgelopen jaar twee vooraf ingeplande afspraken gevoerd met de manager over het jaarverslag en verbeterpunten voor de afdeling en de CTO. Andere contactmomenten vonden vooral plaats als er aanleiding toe was; thema's waren bijvoorbeeld het borgen van de alternatieve toetsing in de coronatijd en het advies van de CTO aan de dienstdirecteur over de toelating van een 21+-kandidaat op niet-formele gronden. De secretaris van de CTO heeft eventuele bespreekpunten meegenomen in de maandelijkse bilo's met de manager. In het studiejaar 2020-2021 is er ook maandelijks een overleg gepland tussen de manager van de afdeling en de voorzitter van de CTO; de bilo's tussen de secretaris en de manager worden gecontinueerd. In de jaarplanning wordt daarnaast opgenomen dat er jaarlijks een gesprek wordt gevoerd met de instituutsdirecteur, vlak na de benoemingsprocedure.

2.4. Mogelijkheid om onafhankelijk te functioneren

Het team van Taal & Toelating is in de afgelopen 3 jaren kleiner geworden en bestaat uit ongeveer 15 man. Dit wordt in het algemeen als positief ervaren door de collega's. Het houdt echter ook in dat de helft van het team óf lid is van de CTO of van de Toetscommissie. Binnen de Toetscommissie wordt de onafhankelijkheid bewaakt door collega's uit een ander vakteam een bepaalde toets te laten beoordelen. Het afgelopen jaar was toch te merken dat de onafhankelijkheid van de CTO soms onder druk staat, ook vanuit de instituten. Het is moeilijk om een objectief oordeel te hebben over het al dan niet toekennen van een vrijstelling als je in de vakgroep bij het advies aan de CTO (zijdelings) betrokken was.

2.5. Trends en/of aandachtspunten

- Zorgen dat leden voldoende tijd hebben om hun taken goed uit te voeren.
- Bewaken van de onafhankelijkheid van de CTO.
- Andere vergaderfrequentie

3. Borgen kwaliteit van tentamens

3.1. Verrichte activiteiten door CTO om kwaliteit van toetsen te borgen

De CTO geeft jaarlijks een mandaat af aan de toetscommissie om de kwaliteit van de toelatingsexamens te borgen. De toetscommissie hanteert een beoordelingscyclus van twee jaar en rapporteert conform de beoordelingsystematiek van de kennistoetsen van Hogeschool Rotterdam over haar borgingstaak. Dit houdt in dat de toetscommissie via daartoe bestemde feedbackformulieren feedback geeft op de validiteit, betrouwbaarheid en inzichtelijkheid van de toetsen. De bevindingen worden gemaïld naar de betreffende modulehouder en vervolgens met de modulehouder besproken. In de jaarplanning van de CTO zijn twee tussentijdse momenten opgenomen waarin de toetscommissie een update geeft aan de CTO over haar werkzaamheden en bevindingen. Aan het einde van het jaar levert de toetscommissie een verslag van de door haar verrichte activiteiten en bevindingen.

Naar aanleiding van de Coronacrisis heeft de CTO een verantwoordingsdocument geschreven waarin zij een beschrijving geeft van de wijzigingen in de toetsing en haar goedkeuring hieraan verleent. De wijzigingen hadden vooral betrekking op het feit dat alle als cruciaal beschouwde examens op locatie moesten worden afgenomen. Negen examens die werden beschouwd als minder cruciaal óf die zich makkelijker leenden voor online toetsing, zijn online afgenomen. Kandidaten hadden hierbij altijd de mogelijkheid om, indien zij dat wensten, deze examens op locatie af te leggen. Ook hebben de CTO en de toetscommissie in een notitie aan de manager geadviseerd over het inzetten van steekproeven bij online toelatingsexamens.

3.2. Verrichte activiteiten door toetscommissie om kwaliteit van toetsen te borgen

De toetscommissie heeft haar gemandateerde taken verwerkt in haar jaarplan voor het jaar 2019-2020 en dit gecommuniceerd naar de CTO. In lijn met het mandaat zijn in het schooljaar 2019-2020 de volgende toelatingsexamens gecheckt:

- het voorwaardelijke toelatingsexamen lezen Nederlands;
- het voorwaardelijke toelatingsexamen Engels;
- het toelatingsexamen Mens en maatschappij;
- het toelatingsexamen Economics;
- het toelatingsexamen Wiskunde A;
- het toelatingsexamen Wiskunde B;
- het toelatingsexamen Natuurkunde.

Het toelatingsexamen Economie is door tijdnood niet opnieuw gecheckt omdat dit vorig jaar al gebeurd is en hierna verder niet is aangepast. Volgend schooljaar dient er een nieuw examen gemaakt te worden aangezien dit, vanwege de online afname van dit jaar, niet opnieuw ingezet mag worden. Naast de gemandateerde examens zijn ook de toelatingsexamens Nederlands schrijven en NT2 schrijven gecheckt.

De toelatingsexamens zijn dit schooljaar later gecheckt dan in de oorspronkelijke jaarplanning vermeld stond omdat een aantal hiervan nog niet klaar was en de eerste afname pas in maart plaatsvond.

Er zijn verder geen bijsturingsacties nodig geweest vanuit de CTO naar de toetscommissie. In het studiejaar 2020-2021 zijn twee tussentijdse momenten ingepland voor rapportage over de voortgang van de verrichte activiteiten.

Uit de terugkoppeling van het Bedrijfsbureau en de modulehouders naar de CTO blijkt dat de toetsing op locatie en online over het algemeen naar wens is verlopen. Tijdens een examenronde heeft zich de situatie voorgedaan dat het examen Natuurkunde, waarvoor een afname op locatie was gepland, toch online moest worden afgenomen. Dit kwam omdat er te weinig tijd was gepland tussen het examen Natuurkunde en de voorgaande toets, waardoor kandidaten niet in de gelegenheid waren op tijd op locatie te zijn.

Uit de terugkoppeling van de modulehouders van de examens blijkt verder dat de examens Nederlands Schrijven en NT2-schrijven veel beter zijn gemaakt dan het jaar daarvoor. De modulehouders geven als verklaring op dat het voorwaardelijke leesexamen dat de kandidaten eerst moeten maken, een selecterende functie heeft en dat de schrijfexamens dus door relatief sterke kandidaten gemaakt wordt. De verwachting is dat dit jaar alle examens weer op locatie zullen worden afgenomen. De CTO zal aan het einde van het toelatingstraject nagaan of de geconstateerde trend zich doorzet.

3.3. Oordeel examencommissie over borgende activiteiten toetscommissie

In februari en maart is een lid van de toetscommissie uitgenodigd om een update te geven over de tussentijdse bevindingen van de commissie. De toetscommissie bleek de check van de Toelatingsexamens uitgesteld te hebben, omdat de examens nog niet klaar waren. Door de coronacrisis was het lang onduidelijk of de toelatingsexamens überhaupt afgenomen zouden worden en zo ja, welke en in welke vorm. Ook dit zorgde voor vertraging bij het maken van nieuwe examens en de controle hiervan door de toetscommissie. De voorzitter van de CTO heeft in de periode maart tot en met augustus drie keer kort contact gehad met de toetscommissie. De toetscommissie heeft uiteindelijk het gehele mandaat uitgevoerd. Dit was wellicht later dan gepland, maar de commissie heeft in een drukke periode toch haar bevindingen kunnen terugkoppelen aan de modulehouders. Omdat de afdeling besloot, om 9 toelatingsexamens online af te nemen, heeft de toetscommissie daarnaast, samen met de CTO, de alternatieve versies gecontroleerd en goedgekeurd. De toetscommissie toonde zich bijzonder voortvarend en nauwgezet in deze situatie. De uitgebreide bevindingen van de TC ten aanzien van de toelatingsexamens heeft de CTO ontvangen in oktober. De voorzitter en secretaris hebben deze bevindingen besproken en geconcludeerd dat de toetscommissie onder moeilijke omstandigheden haar mandaat naar verwachting heeft uitgevoerd.

3.4. Uitgebrachte adviezen en opvolging

De toetscommissie heeft haar bevindingen schriftelijk gerapporteerd aan de CTO en daarna mondeling toegelicht. De toelatingsexamens Lezen Nederlands, Engels en NT2 zijn overwegend positief beoordeeld door de toetscommissie. De aanbevelingen die de toetscommissie vorig jaar gedaan heeft, zijn door de modulehouders verwerkt. Dit houdt in dat er bij het toelatingsexamen Engels Lezen, een betere koppeling is tussen vragen en leerdoelen en dat deze samenhang terug te zien is in de toetsmatrijs. Daarnaast is de vraagstelling bij het toelatingsexamen Nederlands lezen verbeterd. Niet duidelijk is in hoeverre de toetsanalyses na afname van het TE Nederlands worden

gebruikt om de examens te verbeteren. Voor het leesexamen NT2 beveelt de toetscommissie de vakgroep aan om de formulering van sommige vragen makkelijker te maken.

Nederlands schrijven wordt positief beoordeeld door de toetscommissie. Een aanbeveling is om de toetsmatrijs aan te scherpen. Bij NT2 schrijven ontbreken leerdoelen en toetsmatrijs. Dit moet volgend jaar in orde zijn.

Het toelatingsexamen Maatschappijleer en Economics zijn overwegend positief beoordeeld. Aandachtspunten zijn de taalverzorging en de lay-out.

Omdat de afname van Wiskunde B dit jaar online en op afstand plaatsvond, heeft de modulehouder kennisvragen tot een minimum beperkt en telden de uitwerkingen van kandidaten mee bij de beoordeling. In de toetsmatrijs ontbreken een aantal leerdoelen. Deze moeten volgend jaar toegevoegd worden. Voor de toets Natuurkunde geldt dat de leerdoelen benoemd in de toetsmatrijs concreter geformuleerd moeten worden. Voor Wiskunde B geeft de toetscommissie aan dat de keuze voor een mc-toets ten koste gaat van het inhoudelijke niveau.

Adviezen aan manager

Naar aanleiding van de bevindingen adviseert de CTO de manager ervoor te waken dat de vakgroepen in het algemeen, maar die van Nederlands in het bijzonder, tijdig kunnen beginnen met het ontwikkelen van nieuwe toetsen en het verbeteren hiervan. Leerdoelen moeten bekend zijn en voldoen aan de eisen. Ook de taalverzorging van de examens moet in orde zijn. Net als in voorgaande jaren zou een taaldocent aangesteld kunnen worden die alle examens controleert op taal. Het lijkt erop dat dit niet voor alle examens gebeurd is in het afgelopen jaar. De toetscommissie heeft net als in de jaren hiervoor aangegeven dat de keuze voor een mc-toets niet wenselijk is voor het examen Wiskunde B. De CTO adviseert daarom dat de vakgroep en de manager zoeken naar een vorm die meer recht doet aan de complexiteit van de getoetste inhoud. Deze bevindingen worden eind januari besproken met de manager van de afdeling en, onder andere, gebruikt om het mandaat voor 2021 op te stellen.

3.5. Trends en/of aandachtspunten

Zowel de toetscommissie als CTO vinden de borging van het niveau (B2) van de leesexamens een aandachtspunt. Dit wordt meegenomen in het advies aan de manager en de verschillende vakgroepen. De vakgroep Nt2 heeft inmiddels een scholingsactiviteit georganiseerd om zo beter het niveau van de leestoetsen te kunnen bewaken. Ook heeft zij in hetzelfde kader een bijeenkomst georganiseerd met de vakgroep Nt2 van de Erasmusuniversiteit. Hierin werden ervaringen uitgewisseld over hoe dit niveau te waarborgen in de toetsen.

4. Richtlijnen en aanwijzingen om uitslagen toelatingsexamens te beoordelen en vast te stellen

4.1. Afgegeven richtlijnen en aanwijzingen

De CTO wijst geen examinatoren aan en geeft derhalve geen richtlijnen ten aanzien van het beoordelen en vast stellen van de uitslagen van examens. Dit is binnen de afdeling Taal en Toelating de taak van de Algemeen coördinator.

5. Vrijstellingenbeleid

5.1. Aantal vrijstellingen

Verzoeken tot vrijstelling van het afleggen van een toelatingsexamen worden deels door het bedrijfsbureau van de afdeling Taal & Toelating afgehandeld. Het bedrijfsbureau maakt voor deze pro-forma vrijstellingen gebruik van de lijst met certificaten die leiden tot een vrijstelling. Voor ieder CTO-overleg controleert een CTO-lid de pro-formavrijstellingen met de overlegde verklaringen en cijferlijsten. De lijst wordt elk jaar geüpdatet in samenspraak met de verschillende vakgroepen.

Verzoeken tot vrijstelling, waarvan het overlegde certificaat niet voorkomt op bovengenoemde lijst, worden door de CTO afgehandeld. In totaal zijn er vanaf november 2019 tot en met september 2020 80 vrijstellingen in behandeling genomen, waarvan 40 pro-forma. Er waren 14 verzoeken voor vrijstelling van het Toelatingsexamen NT2, 19 voor Nederlands, 23 voor Engels, 1 voor Frans, 3 voor Maatschappijleer, 6 voor Economie, 1 voor Biologie, 2 voor Rekenen, 2 voor Wiskunde A, 5 voor Wiskunde B en 4 voor Natuurkunde.

Er zijn geen onregelmatigheden vastgesteld.

5.2. Trends en/of aandachtspunten

In het afgelopen studiejaar is voor het eerst Osiris Zaak ingezet voor de registratie en afhandeling van de vrijstellingenaanvragen. Een aandachtspunt voor komend jaar is dat we consequent Osiris Zaak moeten gebruiken voor het behandelen van vrijstellingen.

6. Gevolgde deskundigheidsbevordering/scholing

6.1. Aard en omvang van de activiteiten (collectief en individueel)

Door de roulatie van leden is er binnen de CTO een verschil aan ervaring. Door dit verschil is er steeds een frisse blik. Dat komt het scherp houden van de professionalisering van de CTO ten goede. Het afgelopen jaar hebben de volgende scholingsactiviteiten plaatsgevonden:

- Mini-training in gebruik Osiris Zaak
- Training jurisprudentie gericht op fraude
- Training Reglement inschrijving en voorbereiding bestuderen aan de hand van casussen

Alle trainingen waren intern en zijn door alle CTO-leden gevolgd. De voorzitter heeft zich sinds dit jaar regelmatig aangesloten bij de Platformoverleggen van de Examencommissies van Hogeschool Rotterdam. Dit draagt bij aan het verkrijgen van informatie over de taken en verantwoordelijkheden van de examencommissies waardoor de CTO zijn eigen scholingsbehoefte beter kan formuleren.

6.2. Deskundigheid inzake beoordelen toetskwaliteit (SKE/BKE-certificaten)

CTO leden	SKE/BKE-certificaten	Toetscommissie Leden	SKE/BKE-certificaten
Trudy Askes	BKE (verwacht halverwege 2021)	Ann Brosens	BKE
Erlijn Boersma	BKE (verwacht halverwege 2021)	Stephany Massarou	BKE
Diana van der Lugt (Secretaris)	Geen	Marina Admiraal	BKE (verwacht halverwege 2021)
Evelyne van der Neut	BKE		
Chris Pleisner (Voorzitter)	BKE (verwacht half 2021)		

De CTO is van mening dat er niet voldoende deskundigheid is met betrekking tot toetsen en toetsbeleid. De toetscommissie heeft aangegeven dat zij scholing wil op het gebied van het beoordelen van het B2-niveau bij leesexamens. De training die de NT2-vakgroep heeft gevolgd, zou toepasselijk kunnen zijn. Het beoordelen van het juiste niveau bij de examens Wiskunde en Natuurkunde blijft een vraagstuk, omdat er geen docenten exact lid zijn van de toetscommissie. De CTO wil dat de toetscommissie onderzoekt of een externe partij hierin een rol zou kunnen spelen (het vreemde-ogen principe).

6.3. Trends en/of aandachtspunten

Uit de evaluatie met de CTO-leden blijkt dat er behoefte is aan scholing rondom de taken en verantwoordelijkheden van de CTO. Graag nodigen wij in 2021 een deskundige uit om met ons hierover in gesprek te gaan. Verder organiseren we in het komende jaar ook weer bijeenkomsten waarbij we de afhandeling van complexe casussen bespreken aan de hand van het reglement.

7. Aanwijzing examinatoren

7.1. Benoemingsprocedure en profielschetsen

In artikel 4 sub 8 bijlage 6 Huishoudelijk Reglement Commissie Toelatingsonderzoek 21+, Onderzoek NT2 en Onderzoek deficiëntie is opgenomen dat de CTO jaarlijks examinatoren aanwijst. Er is dit jaar geen formele benoemingsprocedure voor examinatoren geweest. Dit heeft in het verleden ook niet plaatsgevonden. Elke gediplomeerde (minimaal masteropleiding) vakdocent van de afdeling Taal en Toelating kan examinator zijn binnen het Toelatingstraject. Er zijn geen onregelmatigheden geweest rond de werkzaamheden van examinatoren en ook geen examinarschappen ingetrokken. De profielschetsen die zijn opgesteld zijn, zijn inmiddels wel aan vernieuwing toe.

7.2. Benoeming 'externe' examinatoren

Er zijn geen externe examinatoren van buiten de Hogeschool Rotterdam benoemd.

7.3. Trends en/of aandachtspunten.

Het CTO constateert dat er een update moet komen rond de profielschetsen voor examinatoren en neemt dit op met de coördinator van de Toelatingsexamens.

8. Betrokkenheid bij nieuwe onderwijsactiviteiten

8.1. Aard van betrokkenheid

De CTO was dit jaar niet betrokken bij nieuwe onderwijsactiviteiten.

8.2. Effecten van betrokkenheid

N.v.t

9. Verstreckte verklaringen

9.1. Aantal verstreckte verklaringen

In het studiejaar 2019-2020 zijn in totaal 284 verklaringen verstreckt aan kandidaten voor het Toelatingsonderzoek 21+, Onderzoek NT2 en Onderzoek deficiëntie. In onderstaande tabel is een onderscheid gemaakt tussen de aantallen per onderzoek en de verhouding ten opzichte van vorig jaar. De afname in het aantal verklaringen voor Nt2 en deficiëntie is vooral toe te schrijven aan het feit dat er minder aanmelders waren voor deze toelatingsonderzoeken. De toename bij het Toelatingsonderzoek 21+ is met name toe te schrijven aan een toename in het aantal aanmelders.

	2019-2020	2018-2019
Toelatingsonderzoek 21+	187	130
Onderzoek NT2	47	75
Onderzoek deficiëntie	50	63
Totaal	284	268

9.2. Trends en/of aandachtspunten

Vanwege de Corona-situatie is ervoor gekozen om dit jaar de verklaringen in een keer allemaal te controleren en te ondertekenen. Dat zorgde voor een enorme piekbelasting voor zowel het bedrijfsbureau als de CTO. Komend jaar zal de controle en ondertekening na elke examenronde plaatsvinden. Ook worden er aanpassingen ingevoerd in de Osiris-omgeving om bepaalde fouten te voorkomen bij het uitdraaien van de verklaringen. Het is bijvoorbeeld niet wenselijk dat de datum van ondertekening automatisch aangepast wordt naar het nieuwe studiejaar als de verklaringen na begin september worden uitgedraaid.

10. Fraude en preventie

10.1. Geconstateerde fraude en onregelmatigheden bij toetsen

Het totaal aantal fraude en onregelmatigheden is 7. Hiervan waren 3 fraudegevallen.

Toets	Gemeld door	Type fraude	Sanctie
NT2 Schrijven	Docent NT2	Plagiaat (art. 2.3 lid 3 sub a)	Uitsluiting van toetsing voor toelating 2020-2021
Nederlands schrijven	Docent Nederlands	Plagiaat (art. 2.3 lid 3 sub a)	n.v.t.
NT2 Schrijven	Docent NT2	Plagiaat (art. 2.3 lid 3 sub a)	Toets ongeldig verklaard en een tweede kans
Nederlands schrijven	Docent Nederlands	Gedeeltelijke plagiaat (enkele zinnen)	Berisping door nakijker
Nederlands schrijven	Docent Nederlands	Gedeeltelijke plagiaat (enkele zinnen)	Berisping door nakijker
Nederlands schrijven	Docent Nederlands	Gedeeltelijke plagiaat (enkele zinnen)	Berisping door nakijker
Nederlands schrijven	Docent Nederlands	Gedeeltelijke plagiaat (enkele zinnen)	Berisping door nakijker

Bij overige examenvakken zijn er geen onregelmatigheden of fraude geconstateerd.

10.2. Praktijken op het gebied van fraude door studenten

De meeste fraudegevallen hebben zich voorgedaan bij Nederlands Schrijven (5) en NT2 Schrijven (2). Het gaat bij al deze gevallen om plagiaat (art. 2.3 lid 3 sub a). Bij 5 gevallen ging het om gedeeltelijke plagiaat (enkele zinnen) en bij 2 gevallen om plagiaat van vrijwel de gehele uitwerking.

10.3. Sancties en preventiemaatregelen n.a.v. fraude door studenten

De examenvakken Natuurkunde, Natuurkunde LVOTBO, Wiskunde A, Wiskunde B, Economie, Economics, Engels lezen, Nederlands schrijven, NT2 schrijven zijn online getoetst en de vakken Nederlands lezen, NT2 lezen, English reading, Maatschappijleer en Rekenen zijn op locatie getoetst. Hiervoor is gekozen omdat bij de laatste toetsen het risico op fraude groot was. De toetsen Nederlands lezen, NT2 lezen en English reading zijn bovendien voorwaardelijke toetsen, waar dus veel vanaf hangt. De toets Maatschappijleer is een kennistoets en daardoor gevoelig voor fraude. Bij de toets Rekenen is bij online toetsen niet uit te sluiten dat kandidaten een rekenmachine gebruiken.

Bij toetsen op locatie is de belangrijkste preventiemaatregel de aanwezigheid van surveillanten. In 2020 zijn sommige examens online op afstand afgenomen. Hogeschool Rotterdam staat online

proctoring niet toe¹. Omwille van fraudepreventie heeft een werkgroep (o.a. coördinator TE, manager, leden van toetscommissie en CTO) een voorstel gedaan om bij deze toetsen steekproeven af te nemen, waarin de student een aantal vragen beantwoordt over het gemaakte examen. Uiteindelijk is in overleg tussen de werkgroep en het bedrijfsbureau besloten om hiervan af te zien, omdat het proces logistiek niet goed te organiseren bleek en omdat er geen houdbare consequenties aan de steekproeven konden worden verbonden. Fraudepreventie is achteraf uitgevoerd door modulehouders van de examens.

De modulehouders Nederlands Schrijven hebben bij de manager aangegeven dat alle examens door Ephorus gehaald moesten worden en gevraagd of het bedrijfsbureau hier een rol in kon spelen. Hier is geen opvolging aan gegeven. Daarom heeft de eerste modulehouder bij de eerste gelegenheid op eigen initiatief handmatig en steekproefsgewijs 30% van de examens door Ephorus gehaald. Bij de herkansing is dit voor alle examens gedaan. Studenten bij wie slechts enkele zinnen uit Ephorus tevoorschijn kwamen, hebben een berisping gehad van de nakijkende docent.

Docenten NT2 hebben gecontroleerd op fraudegevallen door te kijken naar de kwaliteit van de uitwerking en verdachte fragmenten in een zoekmachine in te voeren. Gevallen waar op basis hiervan een vermoeden van fraude is ontstaan, zijn voorgelegd aan de CTO.

De sancties die zijn opgelegd bij plagiaat zijn: berisping door de nakijkende docent (4), ongeldig verklaren kans (1), uitsluiten van toetsing (1). In 1 geval heeft de kandidaat geen verweerschrift geschreven, omdat hij op een ander examen was gezakt. Hier is dus geen uitspraak over geweest.

Het is niet duidelijk of en in welke mate kandidaten op de hoogte waren van wat fraude is, wat de maatregelen en sancties zijn. Hier staat geen informatie over op HINT of in de uitnodigingsbrieven, wel in het Reglement Inschrijving en Voorbereiding.

Voor de examenvakken exact is als preventieve maatregel gekozen om de uitwerkingen van de vragen in te leveren. Hierdoor kon beoordeeld worden hoe een kandidaat tot een antwoord is gekomen en is de kans op fraude verkleind.

10.4. Praktijken op het gebied van fraude door examinatoren

Niet van toepassing.

10.5. Sancties en preventie maatregelen n.a.v. fraude door examinatoren

Op dit punt is er geen fraude geconstateerd. Wat betreft preventie zijn er nog geen specifieke maatregelen getroffen. Uitgangspunt is integer handelen geweest. Bewustzijn rond dit risico was er niet. Aanbeveling is om dit punt te bespreken met de manager en coördinator van het toelatingstraject 21+.

1

10.6. Trends en/of aandachtspunten

Het afgelopen jaar is door de coronacrisis onder tijdsdruk gekozen om het toelatingstraject grotendeels online vorm te geven. Hier zijn keuzes gemaakt die heroverwogen dienen te worden. De kans is aanwezig dat ook in studiejaar 2020-2021 nog sprake is van beperkte mogelijkheden om toetsen af te nemen op locatie. De CTO vraagt de manager om ruim voor aanvang van het toelatingstraject een aantal scenario's uit te (laten) werken op basis van een evaluatie van het afgelopen jaar. Daarbij moeten de relevante personen uit het team vanuit hun respectievelijke verantwoordelijkheden betrokken worden: de modulehouders van de examens dienen toe te zien op de validiteit en betrouwbaarheid van de toets, de coördinator TE dient hierbij het geheel te bewaken en het hoofd BB bewaakt de logistieke haalbaarheid. Modulehouders dienen gefaciliteerd te worden om relevante kennis over fraude en toetsing op te doen. De CTO borgt de uiteindelijke beslissing.

De informatievoorziening voor kandidaten over plagiaat vinden we niet op orde. Hier moet algemene informatie over komen op onze HINT-pagina, alsmede specifieke informatie over maatregelen (bijv. plagiaatscanner) in de informatie- of uitnodigingsbrieven voor de kandidaten.

Fraudegevallen worden (nog) niet apart geregistreerd in Osiris Zaak. Docenten konden namelijk nog geen zaak aanmaken, maar hebben vermoedens van fraude per mail voorgelegd aan de CTO. Fraudegevallen kunnen worden gemeld door docenten, maar ook (bij toetsen op locatie) door surveillanten. Een aandachtspunt is om deze vermoedens van fraude te registreren, bij voorkeur in Osiris Zaak.

11. Toetsgerelateerde verzoeken en klachten

De CTO heeft jaarlijks te maken met een aantal categorieën verzoeken en bezwaren. Er zijn 11 verzoeken functiebeperkingen geweest, 20 verzoeken overmacht en 9 bezwaren. Voor de behandeling van functiebeperkingen wordt de CTO geadviseerd door de decaan die verbonden is aan het instituut van de kandidaat. Doordat we voor het eerste jaar in Osiris Zaak werken en niet alle functionaliteiten ingesteld zijn op het Toelatingstraject, maar op een opleiding, was het moeilijk om achter de juiste gegevens te komen. Daarom is besloten om geen uitsplitsing te maken naar onderwerpen en uitkomst.

11.1. Aantal toetsgerelateerde klachten en aantal gegrond

Het afhandelen van klachten ligt bij de coördinator Toelatingstraject en Hoofd Bedrijfsbureau. In Osiris zaak zijn 3 klachten gedocumenteerd. Andere klachten zijn buiten Osiris zaak afgehandeld. Exacte cijfers zijn niet te achterhalen.

11.2. Trends en/of aandachtspunten

De CTO heeft nog tot na september te maken gehad met verzoeken en bezwaren. Dit is omdat het traject later gestart was. Dit is voor de CTO niet wenselijk. Het blijft een aandachtspunt om te letten op het tijdig in behandeling nemen van klachten, bezwaren en verzoeken. Komend jaar moet strikter op worden toegezien dat alle verzoeken via Osiris zaak in behandeling worden genomen. Ook verdere stappen zetten in het optimaliseren van Osiris Zaak binnen ons traject is een aandachtspunt. Hierdoor wordt uitsplitsen naar categorie en uitkomst en het ontdekken van trends gemakkelijker.

12. Hoorzittingen examencommissie

Er hebben het afgelopen jaar geen hoorzittingen plaatsgevonden.

13. Aantal beroepszaken CBE

Er hebben het afgelopen jaar geen CBE-hoorzittingen plaatsgevonden.

14. Overige aangelegenheden

Een aantal zaken zijn ons verder opgevallen dit jaar. Deze worden hieronder benoemd.

Dit jaar werd duidelijk dat de WdK-test 21+ formeel onder de CTO valt en niet onder de examencommissie van de WdK. Taal & Toelating onderzoekt momenteel samen met de WdK hoe zij invulling geven aan het toelatingsonderzoek van de kunstacademie.

De CTO werd goed betrokken bij de besluitvorming rond de alternatieve toetsing. Wel liep ze soms tegen weerstand aan bij docenten. Docenten hadden minder bezwaar tegen online toetsen, terwijl de CTO zich zorgen maakte over hoe met name identiteitsfraude kon worden voorkomen. Een effect hiervan was dat de CTO gezien werd als een orgaan dat vertragend werkt in de besluitvorming. Het is ons voornemen om dit studiejaar meer met de afdeling in gesprek te gaan over de rol van de CTO en de bijdrage die de commissie levert aan de kwaliteit van onze toetsing.

Een effect van de adviserende rol die de CTO had naar de directeur toe, is dat de commissie merkt dat er van haar verlangd wordt om strategisch te opereren bij een dergelijk verzoek. De CTO erkent dit deels maar vindt ook dat het vooral haar taak is om derden te informeren over de rechtmatigheid van besluiten. Wij horen bij een gevraagd advies onze onafhankelijke positie te behouden.

